

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

12492

Aşağıdaki sorularımın *Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı* tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.27/05/2024

Öznur BARTİN
Hakkari Milletvekili

İktidarın yürüttüğü politikalar, ülkede tarım ve hayvancılığı bitme noktasına getirmişken hayvancılık yapanları en çok zorlayan konulardan biri de çoban sıkıntısıdır. Çiftçi yerli çoban bulmakta ciddi sorunlar yaşamakta, hayvanlarını satmak zorunda kalmaktadır. Çözümü yabancı uyruklu çobanlarda bulan Hakkarili çiftçiler, para cezaları ile karşı karşıya kalmaktadır. İran sınırında bulunan Yüksekova ilçesine bağlı Serdeşt (Karabey), Tilora (Çukurca) ve Dara köylerinde hayvancılık yapan yurttaşlar, yerli çoban bulamadıkları için sınırın öbür tarafında kalan İranlı akrabalarını çoban olarak tutmaktadır. Uzun yıllardır aileleriyle birlikte söz konusu köylerde çobanlık yapan İranlılar ülkelerine deport edilmekte, hayvan sahiplerine 180 ila 200 bin TL arasında para cezaları kesilmektedir. Yaklaşık 100 bin küçük baş hayvanın bulunduğu Serdeşt (Karabey), Tilora (Çukurca) ve Dara köylerindeki İranlı çobanların sınır dışı edilmesi ve hayvan sahiplerine kesilen yüksek cezalar nedeniyle birçok kişinin hayvanlarını sattığı öğrenilmiştir. Oysa bu köylerdeki İranlı çobanların resmi yollarla ülkeye geldiği, çobanlığa başlamadan önce hayvan sahipleri tarafından isimlerinin kaymakamlığa, askeri birimlere ve muhtara bildirildiği bilinmektedir. Ayrıca bu hukuksuzluğa maruz kalan yurttaşlar; çevre köylerde, ilçelerde, illerde ve hatta ülkenin çeşitli bölgelerinde yabancı uyruklu çobanların çalışması önünde herhangi bir engelin bulunmadığı sadece kendilerinin bu uygulamaya maruz kaldıklarını tarafımıza iletmiştir. Bu uygulama nedeniyle mağduriyet yaşayan hayvan sahipleri, bu hukuksuzluğun ve keyfiliğin devam etmesi durumunda bölgede hayvancılığın biteceği uyarısında bulunarak çözüm talep etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Ülkede hayvancılık bitme noktasına geldiği bu dönemde Hakkâri Yüksekova Serdeşt (Karabey), Tilora (Çukurca) ve Dara köylerindeki hayvancılık yapan yurttaşların yaşadığı çoban sıkıntısı ve diğer sorunlara dair bilginiz var mıdır?
2. Yüksekova Serdeşt (Karabey), Tilora (Çukurca) ve Dara köylerinde aileleriyle birlikte resmi yollarla İran'dan Türkiye'ye giriş yapan ve uzun yıllardır bu köylerde çobanlık yapanların sınır dışı edilmesinin ve hayvan sahiplerine yüksek para cezaları kesilmesinin gerekçesi nedir?
3. Yerli çoban bulamayan Serdeşt (Karabey), Tilora (Çukurca) ve Dara köylerindeki hayvancılık yapan yurttaşlara yönelik hayvancılık faaliyetlerini sürdürebilmeleri için herhangi bir çalışmanız var mıdır?
4. Türkiye'de yabancı uyruklu çoban sayısı kaçtır? Yabancı uyruklu çobanların sadece Serdeşt (Karabey), Tilora (Çukurca) ve Dara köylerinde yasaklandığı iddiaları doğru mudur? Doğru ise gerekçesi nedir?
5. Serdeşt (Karabey), Tilora (Çukurca) ve Dara köylerinde artan maliyetler ve diğer sorunlar karşısında ciddi zorluklarla hayvancılık faaliyetlerini sürdürenlere kesilen para cezalarının iptaline ilişkin bir çalışmanız olacak mıdır?
6. Serdeşt (Karabey), Tilora (Çukurca) ve Dara köylerindeki yurttaşların İranlı çobanları çalıştırabilmelerinin önündeki engellerin kaldırılması için bir çalışmanız var mıdır/olacak mıdır?